

Pædagogisk læreplan for Dagnæs Dagtilbud

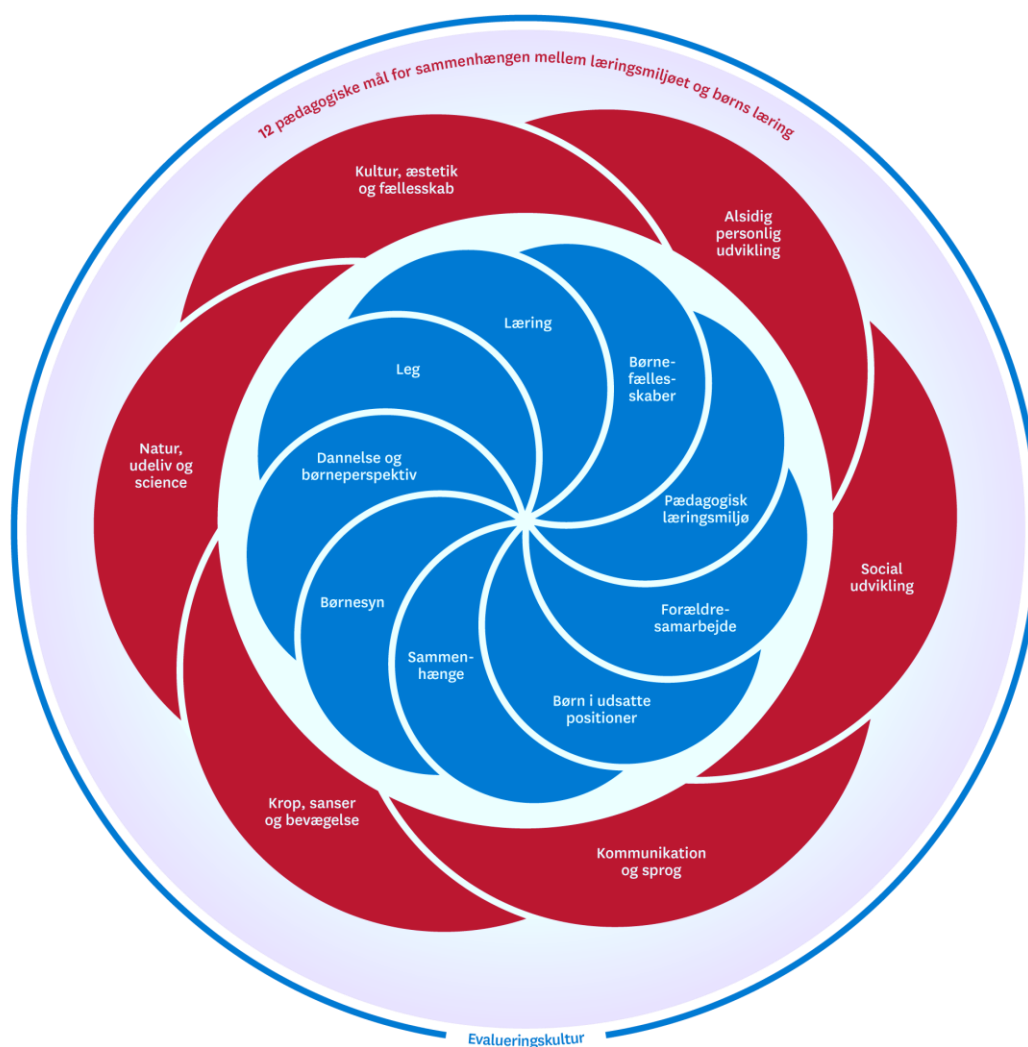
Dagnæs Børnehus og Dagpleje
2020-2022

Pædagogisk læreplan 2020 – 2022

I Børnehuset er der 4 vuggestuegrupper og 8 børnehavegrupper, fordelt på orange, grønt og blå team

Dagnæs Dagpleje består af 5 dagplejere, der arbejder i eget hjem, men mødes til legestue mv i Børnehuset

Rammen for den pædagogisk læreplan

Centrale elementer i læreplanen

Børnesyn

- Det at være barn og barndommen har værdi i sig selv
- Det enkelte barn er unikt, med egne ressourcer og potentialer
- Hvert barn skal mødes med åbenhed og nysgerrighed – og udvikles i trygge og tillidsskabende relationer

Dannelse og børneperspektiv

- At give barnet erfaringer med at gribe og begribe og håndtere den omverden de er en del af
- Barnet har krav på medbestemmelse og at have en stemme i et demokratisk dannelsesfællesskab
- Barnets interesse og intentioner har betydning, så barnet føler sig værdsat og forstået
- Det enkelte barn er både en del af og bidrager til de forpligtende fællesskaber

Leg

- Leg har værdi i sig selv og skal være dominerende i barnets hverdagsliv
- At lege er essentielt for barnets trivsel, udvikling og læring
- Legen kan have mange forskellige udtryk og former. Når børn leger udvikles bl.a. virkelyst og nysgerrighed, selvværd og identitet samt sproglig og sociale kompetencer

Læring

- Barnet er aktiv medskabere af egen læring og det enkelte barns bidrag i relationer og fællesskaber er værdifuldt
- Barnet lærer gennem krop og sanser, gennem leg og udforskning, dialog, og i relationer til andre
- Barnet lærer gennem summen af de erfaringer barnet gør sig i meningsfuldt hverdagsliv, tilpasse udfordringer og i samspil med andre

Børnefællesskaber

- At møde hinanden med åbenhed og nysgerrighed og have en kultur hvor vi inviterer hinanden til dialog, samvær, leg og fællesskab
- At vi skaber mulighed for forskellige venskaber og fællesskaber i hverdagen, så hvert barn får reelle deltagelsesmuligheder i fællesskaberne
- At barnet får erfaringer i fællesskaber præget af inddragelse, forskellighed og tolerance

Pædagogisk læringsmiljø

- At hverdagen gennem trygge relationer er præget af gode hverdagsrutiner, genkendelig struktur og legende spontanitet og munterhed
- At der skabes rammer for leg, læring og udvikling hele dagen, hvor barnet aktivt inddrages i egen mestring og læring
- At det enkelte barn mødes af tilpas høje forventninger i et anerkendende miljø

Samarbejde med forældre om børns læring

- At vi i et åbent, imødekommende og tillidsfuldt samarbejde med forældrene har fokus på barnets trivsel, udvikling, dannelse og læring, med forståelse og respekt for de forskellige perspektiver

- At vi i den daglige dialog understøtter det åbne og tillidsfulde samarbejd, både mellem personale og forældre og forældrene indbyrdes – og gensidigt er forpligtede til at opbygge og udvikle samarbejdet

Børn i udsatte positioner

- Det enkelte barn er unikt, med egne ressourcer og potentialer
- At vi skaber forskelligartede fællesskaber i hverdagen, så hvert barn får følelsen af samhørighed og reelle deltagelsesmuligheder i fællesskaberne
- Det er altid de voksne, der har ansvaret for relationen, de særlige tiltag og systematikken i ft børn i udsatte positioner

Sammenhænge

- At barnet oplever genkendelighed og sammenhæng i overgangene mellem dagpleje/vuggestue og børnehave, børnehave og skole
- At give barnet forudsætninger for at træde kompetent ind i "det nye" og understøtte oplevelsen af at høre til
- At få "pakket barnets rygsæk bedst muligt", så de kan anvende kompetencer relevant ind i den nye sammenhæng

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi samarbejder lokalt i Dagnæs med lokale interessenter og vil gerne styrke det lokale samarbejde og fællesskab, med fokus på sammenhængen i børnenes hverdagsliv.

Vores vigtigste samarbejdspartnere i denne forbindelse er forældrene – og vi er stolte af – og vil fortsat gerne bakke op om det store forældreengagement i og omkring Dagnæs Dagtilbud, herunder aktivitetsudvalgets arrangementer og tiltag.

Herudover har vi et tæt, udviklende og forpligtende fællesskab og samarbejde med Dagnæs skolen, hvor vi sammen, har fokus på den bedst mulige sammenhæng i børnenes liv og læring.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøttes, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn i mellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Det pædagogiske læringsmiljø i Dagnæs Dagtilbud understøtter børnenes alsidige personlige udvikling gennem:

- **At børnene mødes i trygt miljø, med nærvær og anerkendelse - hvor de opmuntres til at gøre sig erfaringer og lysten til at lære styrkes**

De voksne møder børnene, men åbenhed og nysgerrighed, så hvert enkelt barn føler sig set, hørt og værdsat i hverdagen. Dette sker i de mange mødeøjeblikke i hverdagen, hvor den voksne fx krammer et barn, støtter en, der er ved at tage flyverdragten på, eller hjælper et barn ind i midten af rundkredsen, så barnet et øjeblik bliver centrum for børnegruppens samling. Men også når børnene opmuntres til at prøve nyt, til at udfordre sig selv – og øve sig. Med respekt for det enkelte barns følelser og grænser.

- **At børnenes hverdag er præget af tryghed og forudsigelighed, der giver dem de bedste forudsætninger for aktiv deltagelse i meningsfulde fællesskaber og sammenhænge**

Alle børn tilknyttes en børnegruppe og nogle voksne, der er med til at skabe tryghed og tilknytning i hverdagen. Gennem daglige gøremål og faste rutiner støttes det enkelte barn i at udfolde sig og aktivt bidrage, i velkendte og forudsigelige rammer. Det kan fx være rutinerne omkring måltidet, hvordan vi sammen rydder op på stuen, eller gentagelsen af den fælles leg, som er leget så mange gange før – og derfor formår alle børn efterhånden at være mere aktive og bidragede, måske også med nye ideer til legen?

- **Alle børn guides og støttes i at udvikle og være i betydningsfulde venskaber og relationer, hvor de udvikler selvværd og følelse af samhørighed – samt gøre sig erfaringer med at håndtere de udfordringer de møder**

Fællesskaberne skal dyrkes og styrkes i hverdagen! Det sker bl.a. gennem legen, de daglige rutiner og fastlagte gøremål. I legen får barnet mulighed for at øve sig, og mærke egne følelser og grænser og aflæse andres. Det sker både i de fysiske lege, inde og ude, hvor børnene også med kroppen mærker og erfarer grænserne, men også i alle de lege, hvor der gerne skal være en fælles opmærksomhed, en vis fordybelse og måske en forhandling om legetøj, om indhold og legens struktur. Her kan børnene, med mere eller mindre voksenstøtte, øve sig i at sige til og fra, at håndtere konflikter, skuffelser og glæde.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Det pædagogiske læringsmiljø i Dagnæs Dagtilbud understøtter børnenes sociale udvikling gennem:

- **At børnene i hverdagen får oplevelsen af at indgå i forskellige fællesskaber og derved opnår erfaringer med at bidrage til og være forpligtet i forhold til fællesskabet**

Vi planlægger hverdagen med faste rutiner og strukturer, så børnene oplever genkendelighed og tryghed. Gennem gentagelser og deltagelse i praktiske og pædagogiske gøremål bliver børnene en naturlig del af forskellige fællesskaber, som fx at være dem der dækker bord, vælger sangen til samling eller går først ud i garderoben.

- **At vi i hverdagen indbyder hinanden til leg, fællesskab og venskab og sammen skaber en kultur, hvor vi gerne vil lege sammen og med hinanden**

Hver dag skal der leges! Både i planlagte og spontane forløb. De voksne er med til at skabe gode rammer for leg og legende tilgang, inde og ude. Det sker fx når de voksne deltager i børnenes lege eller planlægger fælleslege, tilpasset børnegruppen. Her kan børnene øve forskellige legekompetencer – og de voksne kan støtte børnene på en legende facon. Eller der kan skabes rammer for, at en mindre børnegruppe kan lege i fred og fordybe sig i legen.

- **At børnene hver dag støttes i samspil og hensigtsmæssig kommunikation og konflikthåndtering**

I vores daglige kommunikation og samspil vil vi gerne støtte børnene i gode strategier i ft kommunikation, samvær og konflikthåndtering. Vi giver derfor børnene konkrete ideer i hverdagen til, hvordan man kan sige til og fra, lære at aflæse andre og indgå i relationer. Børnene lærer mest i de konkrete situationer, og de voksne støtter og guider børnene i hverdagens rutiner, gøremål, leg og aktiviteter – med bevidstheden om egen status som rollemodel.

Kommunikation og sprog

”Børnenes kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det med pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Det pædagogiske læringsmiljø i Dagnæs Dagtilbud understøtter børnenes kommunikation og sprog gennem:

- **At børnene i hverdagen oplever nærvær, dialog og sprog i mange former**

De voksne skal i hverdagen være indlevende og nysgerrige på hvad børnene er optaget af, for herigennem at skabe kvalitet og mere udveksling i samtalerne. Det kan fx være barnet, der er optaget af en dinosaur bliver afsættet for dialog, for udforskning og udvidelse af sproget. Eller barnet, der endnu ikke har udviklet verbalt sprog, men som gennem kropssprog og mimik får oplevelsen af kommunikation og forståelse, når barnet fx viser at barnet gerne vil tromme, og trommerytmerne starter. Ligeledes kan de voksne motivere børnene via legende tilgang, eller erfaringer (fra hverdagen eller på en tur) til at udvide sproget og sprogforståelsen, som fx hvad er rund og firkantet (som kan ses på skilte, på formerne på klodserne osv.)

- **At sproget tænkes aktivt med i hverdagens rutiner og aktiviteter – samt i miljøet**

Netop i hverdagens gøremål og rutiner (gennem gentagelser) kan sproget tilegnes og udvides. Her er det fx meningsfyldt for barnet der skal dække bord, at finde 6 tallerkener, de små skeer, eller snakke om hvad der er ovenpå, nedenunder og ved siden af barnets garderobe. Ligeledes skal læringsmiljøet indbyde til – og udnyttes til – sproglig opmærksomhed, gennem fx bøger, musik, billeder, legetøj og udenfor når vi fx finder en bænkbejder og bliver nysgerrige på hvad det er?

- **At børnene hver dag får god mulighed for leg og møder den legende tilgang fra de voksne**

Legen er væsentlig for barnets sprogtiltagelse for gennem legen øves både det nonverbale og verbale sprog. I legen kommunikerer med krop, lyde, ord og gestikulation. Når børnene leger, også på tværs af alder og / eller med de voksne, skabes et trygt miljø, hvor kommunikationen kan afprøves i det legende univers. Både inde og ude skabes rammer for leg, i større eller mindre grupper. Samtidig benyttes den legende tilgang også til planlagte aktiviteter, eller når vi dansende og fjollende øver nye udtryk, rytmer, lyde og ord.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden,

følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Det pædagogiske læringsmiljø i Dagnæs Dagtilbud understøtter børnenes krop, sanser og bevægelse gennem:

- **At børnene i hverdagen oplever bevægelsesglæde**

Hver dag skal børnene have mulighed for at bruge kroppen aktivt, og vi har derfor indrettet miljøet og hverdagen til udfoldelse og aktivitet. Børn lærer gennem andre kroppe (krop imiterer krop) og de voksne omkring børnene er derfor også opmærksomme på at understøtte leg og kropslig aktivitet og selv "kommunikere med kroppen", med engagement og lyst til udfoldelse.

- **Børnene indbydes og opfordres til at bruge kroppen aktivt i hverdagens rutiner og aktiviteter - og får succesoplevelser gennem egen krop**

Børnene er aktive i hverdagen og inddrages i forskellige daglige gøremål og rutiner, så de kan øve sig og lære gennem gentagelser. Sammen med barnet / børnene glædes vi over, når de lærer og mestrer noget nyt. Det kan fx være at tage tøjet af og på i garderoben, at balance en stak tallerkener ved borddækningen, kravle højere op i klatretårnet eller køre på løbecykel.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem mennesker, samfund og natur. "

- **Børnene får erfaringer med og forståelse for egen krop, gennem alsidig kropslig udfoldelse, i såvel højt som lavt tempo**

Vi veksler dagens aktiviteter og gøremål, så børnene både oplever meget aktive og mere rolige aktiviteter, inde såvel som ude. Begge dele kræver noget forskelligt af kroppen. Sammen med børnene får vi erfaringer og øget forståelse for kroppen. Det sker fx gennem sanglege, yoga-øvelser, fange- og slås-lege, kreative sysler eller gakkede gangarter på vej på toilettet.

Pædagogiske mål for læringsteamet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Det pædagogiske læringsmiljø i Dagnæs Dagtilbud understøtter natur, udeliv og science gennem:

- **Alle børn får mulighed for forskellige oplevelser og førstehåndserfaringer udenfor / i naturen, herunder at opleve naturens mangfoldighed – med alle sanser – og at opleve glæden ved at være udenfor.**

Vi benytter dagligt legepladsen (eller haven) til leg og aktivitet. De voksne støtter børnene i at få forskellige erfaringer og oplevelser i uderummet, gennem aktiv kropslig udfoldelse, ro og fordybelse. Vi tager også på ture i lokalområdet og får oplevelser i den "større verden" og naturen omkring os.

- **At børnene gennem en legende, eksperimenterende og undersøgende tilgang får lyst og mulighed for at undersøge natur og science.**

De voksne er med til at pirre til børnenes nysgerrighed, ved fx at stille åbne spørgsmål, eller sammen med børnene gå på opdagelse på legepladsen, hvor vi sammen bliver optaget af noget, som vi vil undersøge nærmere.

- **Børnene er deltagende i fordybelsesforløb ("udeuger"), der har fokus på et natur og science-tema. Her er vi sammen undersøgende og eksperimenterende – for herved at få mere erfaring, viden og styrke nysgerrigheden.**

Udeugerne kan omhandle temaer som regnorme, magnetisme eller fr jord til bord, hvor vi sammen laver bålmad. Omdrejningspunktet er, at børnene er aktivt deltagende, inddraget i processen og at vi pirrer børnenes nysgerrighed så de får "ægte" erfaringer.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden"

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det Pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrund, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Det pædagogiske læringsmiljø i Dagnæs Dagtilbud understøtter kultur, æstetik og fællesskab gennem:

- **Børn er kulturskabende og vi understøtter børnekulturen, formidlingen, udfoldelsen og mangfoldigheden**

I hverdagen skal børnene inspireres til leg og opfindsomhed! Dette støtter de voksne bl.a. ved at være nysgerrige på børnenes interesser, lege med, finde på og snakke med børnene om det de er optaget af. Det sker fx når vi sammen med børnene finder på vrøvlehistorier, bygger huler med grene, leger, synger / spiller, danser og finder rekvisitter til spontant teater.

- **At børnene i hverdagen oplever forskelligartede indtryk og har mulighed for udtryk – og for aktiv deltagelse i forskellige former for kreative processer**

Børnene skal tilbydes og præsenteres for forskellige indtryk fx i form af forskelligt musik, forskellige historier, lege og forskellige materialer og kreative muligheder – inde såvel som ude. Samtidig skal børnene have plads til udfoldelse og de voksne understøtter børnenes kreativitet og opfindsomhed, siger "ja", udviser åbenhed for at prøve noget nyt og herved styrkes børnenes erfaringer og opfindsomhed.

- **At børnene får oplevelser med forskellige kulturer og kulturelle højtider / traditioner**

Sammen med børnene vil vi både dyrke og styre hverdagskulturen og de kulturelle højtider og traditioner. I hverdagen foregår dette fx gennem rutiner omkring måltidet, og borddækning, hvem siger "værsågod", hvordan deles vi om maden, men også gennem måden vi går på tur, venter på tur, besøger hinanden eller fejrer fødselsdage. Vi markerer traditioner og højtider sammen med børnene.

Vi klipper fx julepynt, spiser påskefrokost, klæder os ud til fastelavn og slår katten af tønden. Vi snakker med børnene om traditionerne, mest de velkendte, men ind imellem også om andre kulturer, om forskellige levevis, familiemønstre og traditioner.

Sådan arbejder vi med - og evaluerer vi på læreplanen

Læreplanen er det værdimæssige afsæt for vores pædagogik og indeholder mål og ramme for den pædagogiske praksis i Dagnæs Dagtilbud.

Vi arbejder med læreplanen gennem:

- Pædagogisk fokus målrettet de enkelte børn og børnegrupper
- Pædagogisk fokus på relationer, læringsmiljø hverdagslæring og rutiner
- Pædagogiske refleksioner og feedback på pædagogfaglige møder, personalemøder, læringsmøder m.v.
- Pædagogisk sparring i dagplejegruppen / hos den enkelte dagplejer

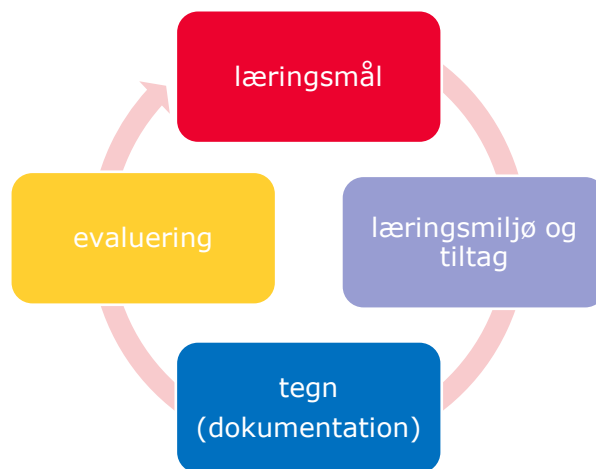
Hvert år laver vi følgende i ft den pædagogiske læreplan:

- Et pædagogisk tema, der strækker sig over 3-5 måneder, hvor vi går i dybden med temaet og afslutter forløbet med vidensdeling og organisatorisk læring (temaet igangsættes i fm pædagogisk dag)
- Et pædagogisk fokus målrettet den enkelte børnegruppe, som vi målrettet arbejder med i 2-4 måneder, på de enkelte stuer / legestuen
- Kvalitetsdetektivforløb, hvor vi går på opdagelse (på tværs af stuer / børnegrupper) og giver feedback på læringsmiljøet i hverdagen

Refleksion, feedback og evaluering af den pædagogiske læreplan:

Vi arbejder med refleksion, feedback og evaluering og ønsker at skabe en faglig kultur, hvor vi forholder os reflektivt til både egen og fælles praksis.

Vi arbejder på at skabe en evalueringskultur, hvor vi både gennem hverdagsrefleksioner, og systematisk, i planlagt forløb, evaluerer på den pædagogiske praksis; hvilken effekt har læringsmiljøet og tiltagene for børnegruppen?

Vi arbejder løbende med feedback og evaluering:

- I hverdagen gennem pædagogiske tiltag og fokus
- Gennem indsamling af dokumentation og data til udvikling af vores praksis
- Gennem refleksioner og kollegial feedback
- Til forskellige møder, fx sparring, stuemøder, pædagogfaglige møder mv

Vi laver følgende evalueringsnedslag hvert år:

- Evaluering på baggrund af arbejdet med pædagogisk tema
- Evaluering på baggrund af arbejdet med pædagogisk fokus (gruppevis)
- Evaluering på baggrund af kvalitetsdetektiv-forløb
- Desuden vil vi årligt evaluere på baggrund af sprogvurderingsmaterialet

En vuggestuegruppe er pædagogisk optaget af hverdagsrutinerne og har særligt fokus på selvhjulpethed i garderoben. De planlægger følgende tiltag, som de arbejder med i 2 måneder:

- Fokusord der omhandler tøj og påklædning (ord udskiftes hver anden uge) og der arbejdes, leges og synges med ordene til samling, spisning, på puslebordet – og i garderoben
- Tøj-venner (børnene parres én lille og én stor) der hjælper og støtter hinanden i garderoben hver onsdag formiddag, hvor garderoben er centrum for praksis. Børnene går parvis i garderoben, hvor en voksen har god til at guide og støtte børnene 2 og 2 (mens en anden voksen er på stuen, og én på legepladsen, til de børn, der har fået overtøj på)
- Dagligt fokus på at styrke selvhjulpethed ved bleskift, toiletbesøg og i garderoben samt inddragelse af tøj-venner, på alle de tidspunkter hvor det er muligt
- Information til forældrene om det pædagogiske fokus og ideer til at støtte op om dette derhjemme + ved aflevering og afhentning

Det pædagogiske personale optog video af forløbet, som efterfølgende, sammen med beskrivelse af forløb og tiltag, var afsæt for kollegial læringsdialog, med andre kollegaer. I evalueringen blev det tydeligt, at børnene profiterer af den målrettede systematiske indsats, hvor personalet investerer meget tid i at støtte og vejlede børnene. Bl.a. tiltagene med tøjvenner havde både den sociale gevinst at børnene tydeligere fik mulighed for at blive inspireret af / lære af hinanden, men også at det har en stor (/større?) effekt, når det pædagogiske personale i en periode sætter meget målrettet ind, hvor der kun er fokus på få børn, men det til gengæld jævnligt gentages. Det var ligeledes tydeligt i evalueringen at børnene havde opnået læring på mange parametre, sproget, personlig mestring, motorik / krop og socialt.

To børnehavegruppe er pædagogisk optaget af leg og er nysgerrige på børnenes leg i garderoben / på gangen – hvorfor er den så tiltrækkende?

Det pædagogiske personale stiller sig selv følgende spørgsmål, som de vil være undersøgende på i den kommende måned;

- Hvorfor leger børnene i garderoben / på gangen?
- Hvem leger der? Er det en bestemt børnegruppe, eller alle?
- Hvad sker der ved voksendeltagelse i legene?

Der planlægges med en struktur på de 2 stuer, hvor de voksne i denne periode har mulighed for at være mere tilstede på gangen / i garderoben og de laver løbende iagttagelser, som skrives ned. I evalueringen er det tydeligt, at det er mange forskellige børn, der deltager i legene på gangen / garderoben og at børnene her bl.a. er optaget af de "store lege", hvor der er mulighed for kropslig / motorisk udfoldelse. Det iagttages, at der opstår og etableres gode legefællesskaber på tværs af de 2 stuer på dette areal, og med få konflikter. Børnene siger gerne ja til voksendeltagelse i legene, men med en forventning om at "går man med i legen, skal man blive i legen".

Pædagogisk fik personalet her større indsigt i såvel læringsmiljøet i gangen / garderoben – og mulighederne for børnenes læring her, der både har fokus på det sociale, kropslige / motoriske, personlige, sproglige og kulturelle, men også et større indblik i legen og legens præmisser på gangen / garderoben. Hvor der tidligere kunne være en logik der hed "legetøjet skal blive på stuen", gav denne nye indsigt en større forståelse for at legetøjet også må og skal anvendes i legene på gangen (selvom det roder:) Desuden er gangen også efterfølgende anvendt til fx mere boldspil og de voksne støtter børnene mere i at udnytte gangen og garderoben i løbet af dagen.

I dagplejegrupperne er der fokus på de sprogrige hverdagsmiljøer, med afsæt i erfaringer og principperne fra forskningsprojektet "Vi lærer Sprog". Der planlægges flere projektperioder, hvor vi målrettet bruger fokusord, planlagte aktiviteter og legeplads/ture som afsæt for at bringe sprog/fokusord i spil i leg, aktiviteter og hverdagsrutiner.

Vi arbejder særligt med

- *Turtagninger og gentagelser*
- *"Rundt om ordet", både ved at planlægge aktiviteter hvor fokusordene er i brug og ved at tænke fokusordene i brug mange gange hver dag, i leg, i aktiviteter og i hverdagens rutiner.*
- *Data (registreringer af aktiviteter/deltagelse, observationer)*
- *Systematik og evaluering (coaching og planlagte procesmøder/PLF)*

I en af projektperioderne er natur og smådyr i naturen det overordnede tema. Dagplejerne anvender i perioden ordkort og andre billeder de selv finder, som visuel understøtning, de synger nogen bestemte sange, både hos den enkelte dagplejer og i legestuen og de bruger legeplads og nærområdet til at gå på opdagelse efter ord. I hverdagen bruger de ordene i lege med børnene. Som afslutning på projektperioden, tager de på tur til skoven og inviterer en naturvejleder til at komme og vise og fortælle om natur og smådyr.

I evalueringen er det tydeligt, at børnene profiterer af de mange gentagelser og den legende og visuelle understøtning. Dagplejerne beskriver, at de har gode turtagninger og snakke med børnene og at det er tydeligt at, særligt de ældste børn, hurtigt begynder at bruge ordene i deres spontane lege – og vise optagethed i aktiviteterne.

Opmærksomhed/viden om turtagning giver anledning til at være mere opmærksomme på at børnene får "tid til sprog og dialog" og de mange forskellige måder at præsentere ordene på, giver mening for de yngste børn (se, høre, røre, opleve og gøre).

Dagplejerne erfarer selv, at de ved den konkrete viden de har fra VLS, kan arbejde mere målrettet og med både konkrete redskaber og erfaringer, blive bedre til at arbejde systematisk og fastholde fokus på temaet/tiltag.

De vil fremadrettet være opmærksomme på, hvordan vi planlægger differentierede læringsaktiviteter, f.eks. på tværs af alder.

Pædagogisk personale og bestyrelse:

- Vi arbejder løbende på at understøttende modeller og arbejdsplaner til såvel planlægning, som evaluering af den pædagogiske læreplan.
- Alle pædagoger har været inddraget i udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan, og de faglige fyrtårne har haft særligt ansvar i forhold til denne proces.
- Fremadrettet vil alle arbejde med og bidrage til at læreplanene, bliver et aktivt og dynamisk arbejdsredskab i Dagnæs Dagtilbud.

Bestyrelsen har drøftet og godkendt læreplanen den 18. maj 2020 og vil løbende, få indblik i arbejdet med læreplanen.